

ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2018-2020 METŲ PROGRAMA

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šilutės rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015 – 2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2014 m. birželio 5 d. įsakymo Nr. 2-185 „Dėl Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ nuostatas ir skirta korupcijos prevencijai ir antikorupeciniam švietimui užtikrinti Šilutės rajono savivaldybėje (toliau – Savivaldybė).

2. Programos paskirtis – užtikrinti Savivaldybės institucijų veiklos skaidrumą, teisinių ir antikorupecinų principų laikymąsi, ilgalaikėmis priemonėmis ir procedūromis užkirsti kelią korupcijos atsiradimui ir plėtrai Savivaldybės institucijose, įmonėse ir įstaigose.

3. Programa siekiama šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti Savivaldybėje, paskatinti visuomenę aktyviai reikšti nepakantumą korupcijai, teikti paramą numatytoms korupcijos prevencijos priemonėms įgyvendinti, atgrasinti asmenis nuo veiksmų, kurie didina korupcijos kaip neigiamo socialinio reiškinio sklaidą.

4. Programa pagrįsta bendradarbiavimo su visuomene, korupcijos prevencijos ir dirbančiųjų valstybės tarnyboje atsakomybės neišvengiamumo principais.

5. Programoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS VEIKLOS SITUACIJOS ANALIZĖ

6. Rengiant Savivaldybės 2018-2020 metų Korupcijos prevencijos programą buvo analizuojamas „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2016“. Šiame sociologiniame tyrime nurodytos opiausios Lietuvos gyventojų, verslininkų ir valstybės tarnautojų požiūris į korupciją. Tyrimus atlikusios „Vilmorus“ duomenimis, 56 proc. respondentų korupciją įvardino kaip „labai rimtą problemą“. Labiausiai korumpuotos institucijos Lietuvoje – sveikatos apsaugos institucijos (51 proc. respondentų), Savivaldybės – (22 proc. respondentų), o mažiausiai korumpuotos institucijos – švietimas (4 proc. respondentų).

6.1. Analizuojant minėto tyrimo apklausos rezultatus, pagrindinės Lietuvos korupcijos situacijos tendencijos pasireiškia per antikorupecinio sąmoningumo pokyčius, kur:

6.1.1. didėja nepakantumai korupcijai ir kyšininkavimui, nes mažėja respondentų, manančių, kad kyšis padeda spręsti problemas – 53,66 proc., o 2014 m. – 55,33 proc.

6.1.2. mažėja respondentų, nusiteikusių duoti kyšį, – 24 proc. (2016 m.) ir 30,6 proc. (2014 m.).

6.1.3. didėja visuomenės informuotumas – 57,3 proc. respondentų (2014 m. – 41,66 proc.), žino, kur reikėtų pranešti apie korupciją.

6.1.4. didėja respondentų, kurie praneštų apie korupciją – 33,3 proc. (2014 m. – 27,33 proc.).

6.1.5. didėja visuomenės dalyvavimo antikorupcinėse iniciatyvose potencialas, t. y. norėtų dalyvauti antikorupcinėje veikloje 20,3 proc. respondentų (2014 m.-18,3 proc.).

7. Dėl padidėjusio antikorupcinio potencialo, suvokimo korupciją kaip reiškinį, vertina neigiamai, todėl išaugo korupcijos, kaip problemos svarba.

8. Korupcinių situacijų paplitimo analizė detalizuoja, kad 2014-2016 m. institucijose dominuoja tos pačios korupcijos pasireiškimo prielaidų grupės:

8.1. bendrosios (pvz., nedarbas, nedideli valstybės tarnautojų atlyginimai, visuomenės nepakantumas korupcijai, piliečių pasyvumas;

8.2. teisinės (teisės aktų netobulumas, dažnas jų keitimas bei kolizijos, teisinių procedūrų ir priemonių netobulumas, valstybės tarnautojų profesinio elgesio ir etikos taisyklių nesilaikymas);

8.3. institucinės (netobuli darbuotojų priėmimo į tarnybą atrankos kriterijai, motyvacinės karjeros sistemos nebuvimas, tiesioginės atsakomybės nebuvimas, darbuotojų, žinančių apie korupcijos atvejus, baimė dalyvauti antikorupcinėje veikloje, neskaidrus sprendimų priėmimo procesas).

9. 2015 m. Šilutės rajono savivaldybė atliko sociologinį tyrimą „Kur, Jūsų manymu, labiausiai paplitusi korupcija?“. Apklausoje nuomonę pareiškė 174 respondentai. Didelė dalis respondentų mano, kad daugiausiai korupcijos apraiškų - sveikatos apsaugoje 27 proc., politikoje 24,1 proc., savivaldoje 14,4 proc., teisėsaugoje 10,9 proc., valstybinėse įstaigose 9,2 proc., žemėtvarkoje 8,6 proc., bažnyčios, švietimo, kultūros sferose apie 2 proc.

10. 2017 m. Šilutės rajono savivaldybėje atlikta apklausa „Korupcijos apraiškos Šilutės rajono savivaldybėje“. Apklausoje dalyvavo 102 respondentai. 55,1 proc. apklaustųjų apibūdina, kad korupcija - piktnaudžiavimas patikėta galia siekiant asmeninės naudos. 66 proc. respondentų patvirtino esantys nepakantūs korupcijos apraiškoms, 36 proc. teigia asmeniškai yra susidūrę su korupcija, 42 proc. respondentų apie korupcijos apraiškas praneštų atsakingoms institucijoms.

11. Šilutės rajono savivaldybėje veikia teisės aktus atitinkanti korupcijos prevencijos sistema -vykdomi teisės aktų reikalavimai, vyksta antikorupcinis švietimas ir informavimas, sistemingai atnaujintos galiojančios taisyklės, tvarkos. Savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpiui sudaryta Antikorupcijos komisija, vykdoma korupcijos prevencijos programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas, kasmet atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, norminių teisės aktų projektų vertinimas antikorupciniu požiūriu, vykdomas antikorupcinis švietimas ir informavimas, www.silute.lt interneto svetainėje skelbiama ir atnaujinama informacija apie Savivaldybės veiklą, vykdančią korupcijos prevenciją.

11.1. Tarybos kadencijos laikotarpiu sudaryta Antikorupcijos komisija (Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2015 m. rugsėjo 27 d. sprendimas Nr. T1-25 „Dėl Antikorupcijos komisijos sudarymo ir nuostatų patvirtinimo“).

11.2. 2015-2017 metų laikotarpiu patvirtinta Šilutės rajono savivaldybės korupcijos programa ir priemonių įgyvendinimo planas. (Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gegužės 28 d. sprendimas Nr. T1- 2508 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2015-2017 metų korupcijos prevencijos programos ir priemonių įgyvendinimo plano patvirtinimo“).

12. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimo tarnybai parengtos 2015 m., 2016 m, 2017 m. ataskaitos apie Programos priemonių plano įgyvendinimą. Savivaldybėje siekiant sumažinti korupcijos pasireiškimo galimybę, įgyvendintas centralizuotas vaikų priėmimas į darželius. (Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 5 d. sprendimas Nr. T1-325 „Dėl Centralizuoto vaikų

priėmimo į Šilutės rajono savivaldybės švietimo įstaigas, įgyvendinančias ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, tvarkos aprašo patvirtinimo“).

13. Įgyvendinant Programą, kasmet III ketvirtį nustatoma korupcijos pasireiškimo tikimybė:

13.1. 2015 m. atliktas korupcijos tikimybės pasireiškimo nustatymas Šilutės rajono savivaldybės Socialinės paramos skyriuje administruojant piniginę paramą nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims – mokant socialinę pašalpą, mokant būsto šildymo išlaidų kompensacijas, šalto ir karšto vandens išlaidų kompensacijas, rengiant Savivaldybės Administracijos direktoriaus įsakymus dėl vienkartinių pašalpų skyrimo, mokant vienkartinės pašalpas;

13.2. 2016 m. atliktas korupcijos tikimybės pasireiškimo nustatymas Šilutės rajono savivaldybės Architektūros ir urbanistikos skyriuje, administruojant statybą leidžiančių dokumentų išdavimą;

13.3. 2017 m. atliktas korupcijos tikimybės pasireiškimo nustatymas Šilutės rajono savivaldybės administracijos Kaimo reikalų skyriuje, administruojant melioracijos sritį;

13.4. 2017 metais korupcijos pasireiškimo tikimybės atliko Šilutės rajono savivaldybei pavaldžios įstaigos: VšĮ Šilutės ligoninė, VšĮ Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centras, UAB „Šilutės šilumos tinklai“, UAB „Šilutės vandenys“.

14. Nuolat kreipiamasi į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą dėl informacijos apie asmenis, siekiančius eiti pareigas Savivaldybės administracijoje, ar vadovaujančias pareigas (vadovas ar jo pavaduotojas) biudžetinėse ir viešosiose įstaigose bei kontroliuojamose įmonėse.

15. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi bei Teisės aktų projektų antikorpucinio vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 243 „Dėl Teisės aktų projektų antikorpucinio vertinimo taisyklių patvirtinimo“, atliekamas Savivaldybės tarybos ir Savivaldybės administracijos direktoriaus rengiamų norminių teisės aktų projektų vertinimas antikorpuciniu požiūriu. (2015 m. - 49 vnt.; 2016 m. - 61 vnt.; 2017 m. - 73 vnt.)

16. Siekiant įgyvendinti švietimą korupcijos prevencijos klausimais Savivaldybės administracijos darbuotojams, politikams, institucijų ir įmonių vadovams organizuojami mokymai, seminarai antikorpucine tematika (2015 m. – 61 dalyvis, 2016 m. – 65 dalyviai, 2017 m. – 72 dalyviai).

17. Tarptautinės Antikorpucijos dienos paminėti bendrojo lavinimo mokyklose Šilutės rajono savivaldybė organizuoja piešinių, lankstinukų, vaizdo klipų konkursus.

18. Savivaldybėje tinkamai funkcionuoja „vieno langelio“ principu veikianti fizinių ir juridinių asmenų aptarnavimo, teikiant viešąsias ir administracines paslaugas, elektroninė sistema.

19. Siekiant didinti viešumą ir atskaitingumą visuomenei, Savivaldybės interneto svetainėje www.silute.lt įdiegta Tarybos posėdžių vedimo, elektroninio balsavimo ir posėdžių viešinimo sistema, kuri užtikrina geresnę aktualios informacijos prieinamumą. Minėtoje svetainėje skelbiami Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimai, Administracijos direktoriaus įsakymai, viešieji pirkimai, darbo užmokestis, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai, turto privatizavimas, licencijos, leidimai ir kt.

19.1. „Korupcijos prevencijos“ skiltyje skelbiama Šilutės rajono savivaldybės Korupcijos prevencijos programa, priemonių įgyvendinimo planas, šios programos priemonių įgyvendinimo metinės ataskaitos, antikorpucinės komisijos metinės veiklos ataskaitos, korupcijos tikimybės pasireiškimo išvados, norminių teisės aktų antikorpucinis vertinimas, informacija apie asmenį surinkimas, atsakingi už korupcijos prevenciją asmenys, pranešimų galimybė apie korupcinio

pobūdžio nusikalstamas veikas, Savivaldybės tarybos narių viešų ir privačių interesų deklaracijos, publikuojamos šviečiamosios antikorupcinės vaizdo paskaitos bei kita aktuali antikorupcinė informacija.

III. SKYRIUS

PROGRAMOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

20. Programos pagrindinis tikslas - siekti didesnio Savivaldybės valdymo efektyvumo, sprendimų ir procedūrų skaidrumo, viešumo ir kelti visuomenės antikorupcinį sąmoningumą.

20.1. Pirmas tikslas- nustatyti korupcijos pasireiškimo priežastis Savivaldybės įstaigose.

20.1.1. Uždavinys pirmajam Programos tikslui pasiekti:

20.1.2. nustatyti Savivaldybės veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė;

20.1.3. nustatyti korupcijos rizikos veiksnių mažinimą ir šalinimą;

20.2. Antrasis tikslas – siekti didesnio sprendimų ir procedūrų skaidrumo, viešumo ir atskaitingumo visuomenei.

20.2.1. Uždaviniai antrajam Programos tikslui pasiekti:

20.2.2. užtikrinti kokybišką norminių teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą;

20.2.3. užtikrinti neoficialių mokėjimų Savivaldybės institucijose, mažinimo ir šalinimo priemonių įgyvendinimą.

20.3. Trečiasis tikslas – Savivaldybės institucijų ir įstaigų veiklos viešumo didinimas.

20.3.1. Uždaviniai trečiajam Programos tikslui pasiekti:

20.3.2. viešinti Savivaldybės institucijų ir įstaigų veiklą.

20.3.3. informuoti visuomenę apie nustatytas galimas korupcines veiklas, darbuotojų netinkamą elgesį.

20.4. Ketvirtasis tikslas- skatinti antikorupcinį švietimą.

20.4.1. Uždaviniai ketvirtajam Programos tikslui pasiekti:

20.4.2. šviesti Savivaldybės institucijų, įstaigų darbuotojus, politikus, jaunimą korupcijos prevencijos klausimais;

20.4.3. didinti gyventojų antikorupcinį sąmoningumą.

21. Programos rezultatyvumas nustatomas vadovaujantis kiekybės ir kokybės rodikliais:

21.1. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymu Savivaldybės struktūriniuose padaliniuose;

21.2. Įvykdytų ir neįvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių skaičiumi;

21.3. Programos priemonių įgyvendinimui nustatytais terminais;

21.4. Didėjančiu nepakantumu korupcijai, t. y. pranešimų apie galimus korupcinio pobūdžio nusikaltimus skaičiaus didėjimu;

21.5. Parengtų Savivaldybės teisės aktų projektų, įvertintų antikorupciniu požiūriu, skaičiumi;

21.6. Surengtų kvalifikacijos kėlimo seminarų (kursų), kitų renginių kovos su korupcija klausimais ir juose dalyvavusių darbuotojų (asmenų) skaičiumi;

22. Programos efektyvumas nustatomas vadovaujantis kriterijais, kurie numatyti Šilutės rajono savivaldybės 2018-2020 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane.

23. Pagrindiniu ir svarbiausiu Programos priemonių įgyvendinimo rodikliu laikytinas išaugęs pasitikėjimas Savivaldybės institucijomis, biudžetinėmis ir viešosiomis įstaigomis bei kontroliuojamomis įmonėmis.

IV. SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS, FINANSAVIMAS

24. Programai įgyvendinti sudaromas Savivaldybės korupcijos prevencijos programos priemonių įgyvendinimo planas, (pridedamas) nustatantis korupcijos prevencijos priemones, jų vykdymo tikslus, terminus, kriterijus, vykdytojus, laukiamus rezultatus.

25. Už korupcijos prevencijos politikos įgyvendinimą, kontrolę, įskaitant šios Programos nuostatų vykdymą, metodinės pagalbos teikimą korupcijos prevencijos srityje pagal kompetenciją atsako Savivaldybės meras, Savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisija, Administracijos direktorius, visų Administracijos struktūrinių padalinių vadovai, Savivaldybei pavaldžių įstaigų ir organizacijų vadovai.

26. Savivaldybės administracijos Centralizuotas vidaus audito skyrius, įgyvendindamas savo funkcijas, teikia informaciją Antikorupcijos komisijai apie korupcinio pobūdžio pažeidimus Savivaldybės administracijoje, įstaigose ir įmonėse.

27. Savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisija dalyvauja rengiant korupcijos prevencijos programą.

28. Programos įgyvendinimą koordinuoja asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę Savivaldybės administracijoje.

29. Programoje numatytas priemones įgyvendina Programos įgyvendinimo priemonių plane numatyti vykdytojai.

30. Programos priemonių vykdytojai kiekvienais metais iki sausio 25 dienos pateikia už Programos įgyvendinimo koordinavimą atsakingam asmeniui informaciją apie priemonių vykdymą, jų veiksmingumą ir pasiektus rezultatus.

31. Asmuo atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę apibendrina iš vykdytojų gautą informaciją apie priemonių įgyvendinimą. Apibendrintą Programos priemonių įgyvendinimo ataskaita pateikiama Specialiųjų tyrimo tarnybai, Savivaldybės administracijai ir Savivaldybės Antikorupcijos komisijai.

32. Antikorupcijos komisija, įvertinusi pateiktas ataskaitas, kiekvienais metais iki einamųjų metų balandžio 1 dienos teikia išvadą Savivaldybės tarybai dėl Programos ir jos priemonių įgyvendinimą.

33. Programa įgyvendinama iš Savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų finansavimo šaltinių.

IV. SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Savivaldybės institucijos, įstaigos ir įmonės, bendruomenės, visi suinteresuoti juridiniai ir fiziniai asmenys gali teikti pasiūlymus Antikorupcijos komisijai dėl Programos pakeitimo ar papildymo.

35. Atsižvelgiant į antikorupcinių teisės aktų pakeitimus, kompetentingų institucijų ir asmenų išvadas ir rekomendacijas, sociologinių tyrimų rezultatus, kitą reikšmingą informaciją, Programa gali būti keičiama Savivaldybės tarybos sprendimu.

36. Programa, programos įgyvendinimo priemonių planas, bei informacija apie įgyvendintas priemones, numatytas programos įgyvendinimo priemonių plane, skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje www.silute.lt skyriuje „Korupcijos prevencija“.